

Mostovi DZTPS - letnik 36, 2002

Strokovni članki

Dušan Gabrovšek: Globalni pogled na leksikalne sovražnike

Prispevek (napisan na povabilo) je osnovan predvsem na avtorjevem delu iz obdobja 1990–95. Sorazmerno izčrpno se ukvarja z različnimi možnostmi razumevanja, interpretiranja in analiziranja medjezikovnega pojma lažnih prijateljev na leksikalni ravni, pri čemer skuša osvetliti zlasti nekatere v strokovni literaturi redko omenjene širše vidike te tematike (npr. slabše razumevanje pomena leksikalnih enot v J1, J2 kot vzrok za leksikalne napake v J1, lažni prijatelji z »dvojno težavo«, dekodiranje/enkodiranje, težave z besednimi družinami, lastna imena), povzema pa tudi nekatere leksikografske ugotovitve o specifični slovarske obravnave tega pojava. Navedenke oziroma bibliografske enote predstavljajo izbor zlasti novejših tujih del s tega področja.

David Limon: Besedne zveze in njihova obravnava

Članek obravnava težave, povezane s prevajanjem besednih zvez, kot na primer fraznih glagolov, kolokacij in idiomov, iz slovenščine v angleščino in obratno. Avtor tudi oceni vrednost prevajalskih orodij in predlaga primerne prevajalske strategije.

David Limon: Besedni vrstni red v slovenščini in angleščini

Razlike v besednem redu v slovenskem in angleškem jeziku so v članku obravnavane z vidika predstavitve informacije. Članek vsebuje tudi predloge, kdaj je pri prevajanju iz slovenščine v angleščino najbolj potrebno spremeniti besedni red.

Paul McGuinness: Tehniška angleščina

V članku sem navedel nekaj smernic za pisanje tehničnih besedil, s katerimi bralcu omogočimo lažje razumevanje. Med obravnavanimi temami so: vezaji in pomišljaji, terminologija interneta, raba aktivnega in pasivnega glagolskega načina, kratice in številke ter še druge tehnike izražanja kot na primer raba konektorjev in paralelizmov. Ob primerih, vzetih iz resničnih besedil, sem

pokazal, kako lahko s pravilno rabo besed in ločil izboljšamo jasnost in razumljivost našega pisanja.

Nada Zajc: Problemi pri prevajanju upravne terminologije v italijanščino

Članek obravnava problematiko prevajanja strokovne terminologije v italijanski jezik. Na dvojezičnem območju Slovenske Istre je prevajanje del dvojezičnega poslovanja, ene izmed posebnih pravic italijanske narodne skupnosti. Pri prevajanju strokovnih besedil prevajalec uporablja različne pripomočke, mora pa se tudi specializirati in si pridobiti ustrezne izkušnje. Prevajalec pri prevajanju upravnopravnih besedil ne razpolaga s standardizirano terminologijo, zato si pri vzpostavljanju strokovnega prevodnega termina izoblikuje metode dela. Pri reševanju težav se za najuspešnejšo izkaže strategija terminološkega oziroma prilagojevalnega prevajanja, ki vključuje uporabo zakonodajne literature.

Glosarji

Mia Kiefer: Glosar švicarske nemščine: prvi del

Nemški jezik ni le uradni jezik v Zvezni republiki Nemčiji, temveč tudi uradni jezik v Avstriji in Švici. Pri svojem dolgoletnem prevajalskem delu, kjer prevajamo tudi besedila iz Švice in Avstrije, sem ugotovila, da obstajajo precejšnje razlike v jeziku »nemške nemščine« in v jeziku »avstrijske oziroma švicarske nemščine«. Švica (in Avstrija, včasih vključno s področjem južne Nemčije) ima za določene pojme popolnoma svoje izraze, večinoma francoskega porekla, kar je razumljivo, saj je eden od jezikov v Švici tudi francoščina. Poleg tega se v »švicarski nemščini« zasledijo tudi zastareli izrazi (pripomba: nekateri švicarski kantoni so zelo konzervativni) in izrazi iz narečnega jezika. Tu sem obdelala predvsem najpogostejše izraze s področja prometa, politike, preživnin in pravosodja.

Predstavitve

Anton Omerza: Predstavi se vam Kasilda Bedenk

Prevajanje in prevajalci

Nevenka Ljeskovac, prevedel in povzel Anton Omerza: Prevajanje v Sloveniji

Mag. Nevenka Ljeskovac, nekdanja članica DZTPS, je že več kot dvanajst let v Švici samostojna prevajalka in tolmačica za francoski, angleški, hrvaški/srbski in nemški jezik. V sklopu regionalne okrogle mize ASTTI/SÜDV je 6. marca 2001 pripravila predstavitev slovenskih prevajalcev. Strokovno glasilo švicarskih prevajalcev in tolmačev Hieronymus je jeseni 2001 ta referat objavilo v številki 3/2001. To je prvi celostni prikaz dejavnosti slovenskih prevajalcev v kaki tuji prevajalski reviji.

Informacije

Novi člani DZTPS

Anton Omerza: Alan Duff – McJanez

Mojca M. Hočevnar: Več kot sto seminarjev OST

Janko Moder: Dr. Vladimir Škerlak 1909-2002

Strokovna literatura

Simon Lenarčič: Čeri v slovenskem pravopisnem morju

Kot sestavljalec ugank ter priložnostni sodelavec leksikonov in enciklopedij sem od novega Slovenskega pravopisa (SP) pričakoval predvsem prepričljive zglede, ki bi dokončno odpravili nedorečenosti in napake pri podomačevanju prevzetih besed in tujih lastnih imen. Teh je bilo tudi zaradi omejenega števila zgledov v Pravilih, ki so prvič izšla več kot deset let pred SP, iz leta v leto več. SP je tovrstna pričakovanja izpolnil le deloma. Iz primerov, ki jih navajam, je videti, da so imeli sestavjalci pravopisa preveč opravka s pospravljanjem »listja« (tj. s

podrobnostmi, kakršna je določitev spola moški in ženski kratici ANUBiH), spregledali pa so nekaj »podrtih dreves« (tj. izpuščenih vsakdanjih besed in različic pisav) in »šavja« (tj. napak).

Stanko Klinar: Ena knjiga, dva slovarja – Daša Komac: Splošni angleško-slovenski in slovensko-angleški moderni slovar

V Uvodu pravi avtorica: »Knjiga ... vsebuje dva slovarja: ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA z več kot 29.300 gesli in SLOVENSKO-ANGLEŠKEGA z več kot 33.200 gesli.

Delo vključuje povsem predelano gradivo malega Angleško-slovenskega in slovensko-angleškega modernega slovarja, ki je v pričujoči izdaji znatno razširjeno in obogateno ...« Opraviti imamo torej z nekako nadizdajo (ne samo ponovno izdajo) znanega, ljubeznivega žepnega slovarčka, ki je po vsem videzu svojo vlogo odigral in odstopil mesto tehtnejšemu delu.

Martina Ožbot: Sergij Šlenc: Veliki italijansko-slovenski slovar

Veliki italijansko-slovenski slovar Sergija Šlencja, znanega italianista in prevajalca, je pomembna prelomnica v italijansko-slovenskem slovaropisju, ki je doslej v svoji sicer dolgi in sprva na videz morda obetavni zgodovini – če pustimo ob strani Megiserjevi večjezični slovarski deli, lahko njegov začetek postavimo v leto 1607, ko je v Vidmu izšel Vocabolario italiano e schiauo Gregoria Alasia da Sommaripe – dosegalo razmeroma skromne uspehe.

Katja Benevol Gabrijelčič: Pasadenin Leksikon računalništva in informatike

V leksikonu je več kot 5000 »polnih« gesel – gesel z dodano razlago. Poleg njih je v njem še skoraj poldrugi tisoč navzkrižno sklicevalnih gesel (npr. kar vidiš, to dobiš; glej WYSIWYG). Gesla so zapisana v slovenščini in urejena po abecedi – tako kakor od leksikona pričakujemo. Drugi, krajši del knjige je angleško-slovenski slovarček, v katerem so zbrana vsa gesla. Nekoliko nerodno za iskanje, če slovenskega izraza ne poznamo, a če tega dela sploh ne bi bilo, bi bil leksikon manj uporaben za pisce, ki se z izrazi pri svojem delu večinoma srečujejo v angleščini, sploh pa za prevajalce, ki potrebujemo slovenske izraze in navadno nismo strokovnjaki za računalništvo.

Mojca M. Hočevar: Novi slovar tujk med velikimi

Mojca M. Hočevar: Navodila za avtorje prispevkov